

Laki

vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta annetun lain (1709/2015) 7 §:n 1 ja 3 momentti, 13 §:n 1 momentti, 14 §:n 1 ja 2 momentti sekä 17, 18 ja 20 §, sellaisina kuin niistä ovat 7 §:n 1 ja 3 momentti laissa 682/2019, seuraavasti:

7 §

Viranomaiset

Lupa- ja valvontavirasto valvoo vieraslajiasetuksen ja tämän lain noudattamista, jollei jäljempänä tässä pykälässä toisin säädetä. Lupa- ja valvontavirasto päättää nopeiden hävittämistoimenpiteiden toteuttamisesta vieraslajiasetuksen 17 ja 18 artiklan mukaisesti.

Lupa- ja valvontavirasto toimii vieraslajiasetuksen 8 ja 9 artiklassa tarkoitettuna lupaviranomaisena ja vastaa luvissa tarkoitettujen toimipaikkojen valvonnasta.

13 §

Luvan peruuttaminen

Lupa- ja valvontavirasto voi peruuttaa vieraslajiasetuksen 8 tai 9 artiklan nojalla myönnetyn luvan, jos luvan määräyksiä on rikottu olennaisella tavalla eikä toimintaa ole saatettu luvan mukaiseksi Lupa- ja valvontaviraston asettaman kohtuullisen määräajan kuluessa.

14 §

Tiedonsaanti- ja tarkastusoikeus

Lupa- ja valvontavirastolla ja Tullilla on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada toisiltaan, toimijalta sekä vieraslajiasetuksen mukaista lupaa edellyttävää taikka tämän lain 11 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettua toimintaa harjoittavalta tiedot, jotka ovat välttämättömiä vieraslajiasetuksen ja tämän lain noudattamisen valvontaa varten.

Lupa- ja valvontavirastolla tai sen määräämällä virkamiehellä tai viranhaltijalla on oikeus tehtävänsä suorittamista varten:

- 1) kulkea toisen alueella;
- 2) päästä paikkaan, jossa harjoitetaan vieraslajiasetuksen 8 tai 9 artiklan mukaista lupaa edellyttävää toimintaa taikka tämän lain 11 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettua toimintaa;
- 3) tehdä tarkastuksia ja tutkimuksia sekä suorittaa mittauksia ja ottaa näytteitä.

17 §

Rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaiseminen

Lupa- ja valvontavirasto voi:

1) kieltää sitä, joka vieraslajiasetuksen 7 artiklan 1 kohdan taikka tämän lain tai sen nojalla annetun säännöksen tai määräyksen vastaisesti pitää hallussaan, kasvattaa, kuljettaa, saattaa markkinoille, välittää taikka myy tai muutoin luovuttaa unionin luetteloon kuuluvan tai kansallisesti merkityksellisen haitallisen vieraslajin, jatkamasta tai toistamasta mainittujen säännösten vastaista menettelyä;

2) määrätä sen, joka tahallaan tai huolimattomuudesta päästää ympäristöön unionin luetteloon kuuluvan tai kansallisesti merkityksellisen haitallisen vieraslajin, hävittämään ympäristöön päässeeseen lajin esiintymän;

3) määrätä sen, joka tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoo 3 §:n 1 momentissa säädettyä ympäristöön päästämisen kieltoa, hävittämään kiellon rikkomisen seurauksena ympäristöön päässeeseen lajin esiintymän;

4) määrätä kiinteistön omistajan tai haltijan täyttämään 4 §:ssä säädetyn velvollisuutensa;

5) määrätä toimijan täyttämään 5 §:ssä säädetyn velvollisuutensa.

Lupa- ja valvontaviraston on 1 momentin 2 tai 3 kohdassa tarkoitettua määräystä antaessaan määrättävä myös siitä, millä tavalla vieraslajina tai haitallisena vieraslajina pidettävä lintu- tai nisäkäslaji on hävitettävä.

Lupa- ja valvontaviraston on tehostettava, jollei se ole ilmeisen tarpeetonta, 1 momentin nojalla antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella.

Jollei 1 momentissa tarkoitettu asia ole tullut vireille Lupa- ja valvontaviraston aloitteesta, asian voi panna kirjallisesti vireille kunta tai kuntayhtymä, jonka toimialueella rikkomus tai laiminlyönti ilmenee tai jonka alueelle rikkomuksesta tai laiminlyönnistä aiheutuvat vaikutukset voivat ulottua, sekä asiassa yleistä etua valvova viranomainen tai muu julkista hallintotehtävää hoitava.

18 §

Takavarikointi ja hävittäminen

Lupa- ja valvontavirasto tai sen määräämä virkamies tai viranhaltija voi määrätä vieraslajiasetuksen taikka tämän lain tai sen nojalla annetun säännöksen tai määräyksen vastaisesti hallussa pidetyn haitallisen vieraslajin takavarikoitavaksi ja hävitettäväksi.

Tavaran takavarikoinnista säädetään pakkokeinolaissa (806/2011).

20 §

Ilmoitus esitutkintaviranomaiselle

Jos Lupa- ja valvontavirastolla on todennäköisiä perusteita epäillä 21 §:ssä tarkoitettun teon tapahtuneen, sen on ilmoitettava asiasta poliisille tai Tullille esitutkintaa varten. Ilmoitus saadaan kuitenkin jättää tekemättä, jos teko on olosuhteet huomioon ottaen vähäinen eikä yleinen etu vaadi asian tarkempaa selvittämistä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2026.

Helsingissä 27.6.2025

Tasavallan Presidentti

Alexander Stubb

Kunta- ja alueministeri Anna-Kaisa Ikonen